

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Mykkänen, Johanna; Eerola, Petteri

Title: "Kodittomasta nististä vastuulliseksi perheenisäksi" : isyys kriisin varjossa

Year: 2016

Version:

Please cite the original version:

Mykkänen, J., & Eerola, P. "Kodittomasta nististä vastuulliseksi perheenisäksi" : isyys kriisin varjossa. Ruusupuiston uutiset, (5), Article 2.

<https://peda.net/jyu/ruusupuisto/uutisarkisto/5-2016/2-Isyys-kriisin-varjossa>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

”Kodittomasta nististä vastuulliseksi perheenisäksi” – isyys kriisin varjossa

Nykypäivän isältä odotetaan sekä hoivaa että perheen elättämistä. Mutta mitä on olla isä, kun elämä ei mene käsikirjoituksen mukaan: kun perhe kohtaa mielenterveysongelmia, päihteiden käyttöä, väkivaltaa tai tilanteen, jossa isä istuu linnatuomiota? Entä mistä ja miten isä saa apua?

”Miksei kukaan tutki linnassa olevia isejä?”

Yllä olevaan kysymykseen törmäsimme pari vuotta sitten, kun olimme isänpäivän alla luentokeikalla. Luennon jälkeen nuori mies tuli tiedustelemaan, onko vankilatuomiota istuvien miesten isyyttä käsitteleviä tutkimuksia tehty. Keskustelun edetessä tiedustelimme, miksi kyseinen teema kiinnostaa. Ehkäpä kyseessä on opinnäytetyön aihetta pohtiva opiskelija? Mies kuitenkin kertoi, että hän kovin mielellään lukisi aiheesta lisää teeman ollessa hänelle, ”kiven sisässä” olevalle pienen lapsen isälle, hyvin henkilökohtainen. Tämän takia hän oli vankilan työntekijän kanssa luennollekin halunnut tulla. Emme osanneet kuin pahoitella ja mumista, ettei taida tietoa juuri löytyä...

Asia jäi kuitenkin mietittävään, ja tässä sitä ollaan: tutkimushanke isien kokemuksista kriisien keskellä on käynnissä yhdessä Jyväskylän yliopiston, Tampereen yliopiston, Ensi- ja turvakotien liiton ja tutkimukseen osallistuvien vankiloiden kanssa. Tämän tutkimuksen keskiössä ovat eri-ikäisten ja erilaisissa elämäntilanteissa olevien miesten kertomukset heidän omasta isyydestään ja elämästään. Kaikkia miehiä yhdistää omaan elämään liittyvä suuri kriisi, jonka ratkaiseminen omin eväin, ilman perheen ulkopuolista apua ja tukea, ei ole onnistunut. Tutkimus pohjaa kahteen haastatteluaineistoon. Näistä ensimmäinen koostuu vankilatuomiota ”lusivien” isien ja toinen Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistysten tukimuotojen kautta tavoitettujen isien haastatteluista. Tässä ensimmäisiä havaintoja aineistostamme.

Haastatellut isät kertoivat useista ja moninaisista tukitahoista. Perheen ulkopuolelta mainintoja saivat sekä perhe- ja sosiaalityöntekijät, vertaisryhmät, järjestötoiminta, katkaisuhuoltopaikat, lääkärit että lasten opettajat. Lähipiiristä tukea tarjosivat sekä entiset että nykyiset puoliset, tyttöystävät, kaverit ja sukulaiset. Eräs vankilassa tuomiotaan istuva isä totesi lapsensa opettajan kannustaneen häntä todeten: ”On tää kyllä aika harvinaista ja ihmeellistä, että vankilasta käsin isä soittaa ja on kiinnostunut lastensa asioista.”

Sankaritarinoita ja tragedioita

Millaisia avunsaamisen kertomuksia isät haastatteluissaan sitten tuottivat? Osa miehistä kertoi selvinneensä mahdottomasta. Eräs isä kertoi, kuinka ”entisestä kodittomasta nististä” sukeutui perheen ulkopuolisen ja läheisiltä saadun tuen avulla jaettua vanhemmuutta toteuttava perheenisä. Tunnelmiaan hän kuvasi seuraavasti: ”Ennen olin pakoillu kaikkia tunteita ja pakoillu oikeestaan sitä itse elämää. Nyt ku on saanu maistiaisen siitä, nii haluu niinku sen kokonaan.” Nämä kertomukset muistuttivat vahvasti klassisia sankaritarinoita.